

به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی؛

نیازمند همکاری بین‌المللی

گفتگو

با

آقای عباس شجاعی

شریک مؤسسه حسابرسی آزمون پرداز ایران مشهود

سپاس

از حضور و مشارکت شما در فعالیتهای رسانه‌ای مجله حسابرس سپاسگزاریم. تصور می‌کنم آشنایی با سابقه فعالیت و تحصیلات شما برای خوانندگان جوان ما جذاب و خواندنی باشد. اگر ممکن است در ابتدا در خصوص تحصیلات و رزومه کاری خود صحبت کنید.

شجاعی

من در سال ۱۳۵۳ به انگلستان رفته و وارد دانشگاه لندن شدم و در دانشکده علوم اقتصادی و سیاسی لندن که به نام ال‌اس‌ای (LSE) مشهور و شناخته شده است، مشغول به تحصیل شدم. پس از آن که از دانشگاه فارغ‌التحصیل شدم دوره تخصصی انجمن حسابداران خبره و رسمی (ACCA) را در انگلستان گذراندم و زمانی که تحصیلات و کارآموزی مرتبط آن به اتمام رسید، به ایران آمدم و مدت کوتاهی در دادگاه لاهه از طرف ایران به‌عنوان کارشناس مالی از دعاوی مطرح‌شده دفاع کردم. مدتی هم در شرکت نفت به‌عنوان کارشناس قراردادهای نفتی کار کردم، پس از آن مدتی به‌عنوان مشاور در بانک مرکزی مشغول به‌کار شدم. در همین زمان

تجربه‌های بسیار زیادی چه در زمینه‌های امور آموزشی، حرفه‌ای، استانداردها و ... دارد و در نتیجه به اعتقاد من و خود انجمن، جوامع حرفه‌ای حسابداری ایران مانند جامعه حسابداران رسمی ایران و انجمن حسابداران خبره می‌توانند از این تجربه‌ها استفاده کنند. مسلم است انجمن حسابداران خبره و رسمی با بیش از ۱۰۰ سال قدمت، تجربه‌های بسیاری را می‌تواند در اختیار جوامع حرفه‌ای حسابداری ایران قرار دهد و مفید واقع شود. به همین دلیل بود که با هماهنگی‌هایی که انجام داده‌ام، جلسه‌هایی بین مسئولان این نهادها و مسئولان انجمن حسابداران خبره و رسمی گذاشته می‌شود تا بتوانیم با انعقاد تفاهمنامه به رشد جامعه حسابداری ایران کمک کنیم.

سازمان

همان‌طور که اطلاع دارید در ایران کوشش‌هایی به‌منظور به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در جریان است. لطفاً برای اطلاع خوانندگان مجله بفرمایید که انجمن حسابداران خبره و رسمی، در ارتباط با به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی چه نقشی در جهان و منطقه خاورمیانه دارد؟

شجاعی

انجمن حسابداران خبره و رسمی بزرگ‌ترین مجموعه حرفه‌ای دنیا در حرفه حسابداری و مالی است که یکی از هدف‌های توسعه دانش مالی در جهان است. به همین دلیل هدف ما این

یکی از بانک‌های خارجی از بنده درخواست کرد که به‌عنوان مشاور با آن‌ها همکاری کنم، سپس بانک دیگری نیز از من درخواست کرد که نماینده آن‌ها در ایران شوم که پذیرفتم.

بعدها، یعنی سال ۱۳۸۱ زمانی بود که جامعه حسابداران رسمی ایران شکل گرفت و بنده به حرفه اصلی خود که همان حسابرسی بود، برگشتم و از کارهای دیگر استعفا دادم و از آن زمان تاکنون هم مشغول تدریس در سطوح مختلف دروس انجمن حسابداران خبره و رسمی و دوره‌های دانشگاهی بوده‌ام. در دانشکده اکو (از دانشگاه علامه طباطبایی) دروس تخصصی را تدریس کردم، همچنین مدتی در دانشگاه نفت تدریس کردم و همیشه تدریس را در جاهای مختلف، مراکز آموزشی، دانشگاه‌ها و بخش خصوصی در کنار کارم داشته‌ام.

بیش از ۱۷ سال است که تنها نماینده انجمن حسابداران خبره و رسمی انگلستان در ایران هستم، البته هیچگاه به‌طور تمام‌وقت درگیر این کار نشدم. در حقیقت انجمن حسابداران خبره و رسمی از من خواست به‌عنوان عضو پیوسته انجمن حسابداران خبره و رسمی انگلستان، در این زمینه با توجه به تجربه‌هایی که دارم به آن‌ها کمک کنم و من قبول کردم.

سازمان

به‌عنوان نماینده انجمن حسابداران خبره و رسمی در ایران، لطفاً برای اطلاع خوانندگان مجله تشریح بفرمایید که رسالت، هدفها و فعالیتهای انجمن یادشده چیست؟

شجاعی

در خصوص رسالت و هدفهای انجمن حسابداران خبره و رسمی که بزرگترین انجمن حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی در جهان امروز است می‌توان گفت مهمترین آن ارتقای حرفه‌ای کارهای مالی در جهان بوده که در این راستا در مسیر تربیت افراد دارای شرایط به‌منظور احراز مسئولیت حفظ بقای شرکت‌ها و مدیریت امور مالی آنها قدم برداشته است. انجمن حسابداران خبره و رسمی، اولین انجمن حرفه‌ای است که امتحاناتش را براساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS) طراحی کرده است و بیشترین عضو را در فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC) دارد.

همان‌طور که می‌دانید حدود ۱۱۰ سال از تأسیس انجمن حسابداران خبره و رسمی می‌گذرد. بدین ترتیب این انجمن

دروس

انجمن حسابداران خبره و رسمی

به‌گونه‌ای

طراحی شده است که

بسیار به

مطالب کاربردی

می‌پردازد

در انجمن حسابداران خبره و رسمی

مطالعات بسیاری در زمینه

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی صورت گرفته و

نتیجه‌های آن می‌تواند در اختیار

تمامی متقاضیان قرار بگیرد

و به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی ارائه کند؟

شجاعی

در تماسی که با انجمن داشتیم، به نظر می‌رسد کمک‌های بسیاری در کشورهای کاراییب در زمینه استقرار و به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی شده است و من امیدوارم بتوانم زمینه‌ای برای دریافت کمک‌های مشابه، به کشور خودمان ایران ایجاد کنم. خود من از مدرسان دوره‌های آموزش استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی هستم و متقاضیان می‌توانند پس از قبولی در امتحان ۳ ساعته در مرکز امتحان انجمن حسابداران خبره و رسمی در تهران که دو بار در سال برگزار می‌شود، مدرک **گواهینامه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی (IFRS Diploma)** را که شهرت و ارزش جهانی دارد، دریافت کنند.

در انجمن حسابداران خبره و رسمی، مطالعات بسیاری در زمینه استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی صورت گرفته و نتیجه‌های آن می‌تواند در اختیار تمامی متقاضیان قرار بگیرد.

ساجد

آیا تاکنون مراجع ایرانی هیچ درخواستی برای بهره‌مندی از تجربه‌ها و امکانات انجمن برای استقرار استانداردها داشته‌اند؟ چه توصیه‌هایی برای ایجاد و یا توسعه همکاری در این زمینه دارید و چه منافعی از آن حاصل می‌شود؟

است که بتوانیم ارتباطی بین جوامع حرفه‌ای ایران و انجمن حسابداران خبره و رسمی برقرار کنیم تا هرچه بیشتر این ارتباط قوت پیدا کند و بتوانیم استانداردهای بین‌المللی را تا حدی پیاده کنیم؛ چراکه یکی از نقاط ضعفی که در حال حاضر در ایران وجود دارد، به‌کارنگرفتن استانداردهای بین‌المللی است. البته استانداردهای ملی داریم که براساس همان استانداردهای بین‌المللی است، اما مقداری بومی‌سازی شده و بهتر است آنها را یکنواخت کنیم تا اثربخشی بهتری داشته باشند.

برای مثال، تا زمانی که استانداردهای بین‌المللی اجرا نشود، جذابیت بسیار کمی برای سرمایه‌گذار خارجی و یا افراد حقیقی خارجی در ایران وجود خواهد داشت و هرچند هم که شرکتها به‌ظاهر بازدهی خوبی داشته باشند، اگر در صورت‌های مالی و اقلام دارایی و بدهی در صورت‌های مالی، استانداردهای بین‌المللی رعایت نشده باشد، برای فردی که خارج از ایران است خیلی قابل فهم نیست. به این منظور، لازم است مقداری همگن‌سازی کنیم که ایران هم بتواند مانند خیلی از کشورهای دیگر مثل مالزی و سنگاپور، بیشتر وارد دهکده جهانی و جوامع بین‌المللی شده و خود را به آنها نزدیک کند.

ساجد

با آشنایی که جناب‌عالی با شرایط ایران و همچنین انجمن حسابداران خبره و رسمی دارید، به‌طور مشخص این انجمن چه خدمات و کمک‌هایی می‌تواند برای استقرار

ساجد

به نظر شما، کشور ما برای انجام موفقیت آمیز پروژه پذیرش و به کارگیری استانداردهای بین المللی چه اصول و روشها یا نکته های مهمی را باید در نظر گیرد و رعایت کند؟

شجاعی

به طور قطع برای اجرا و به کارگیری موفقیت آمیز این پروژه باید کمیته ای متشکل از افراد باتجربه در این زمینه شکل گرفته و با تعامل ها و جلسه های مشترک با جوامع حرفه ای مانند انجمن حسابداران خبره و رسمی که در این کار تجربه دارند، جنبه های مختلف کار چون مسائل مالی، حقوقی، قانونی و ... را در نظر بگیرند.

ساجد

در حال حاضر چه تعداد دانشجو و چه تعداد حسابدار دارای مدرک «ای سی سی ای» در ایران داریم و افزایش این تعداد چه تأثیری در توسعه حرفه حسابداری در ایران دارد؟

شجاعی

در حال حاضر در ایران حدود ۳۰۰ دانشجوی انجمن حسابداران خبره و رسمی و ۱۸ عضو که در زمینه های مختلف از جمله حرفه حسابرسی، بانکی، مالی و غیره مشغول هستند، داریم که البته از این ۱۸ نفر فقط دو نفر هستیم که مجوز امضای گزارش حسابرسی (Practicing Certificate) برای گزارشهای حسابرسی بین المللی داریم. به طور مسلم هر چه تعداد افراد دارای شرایط بیشتر شود، بهتر است و امکان تسریع اعمال استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی را در ایران بیشتر می کند.

ساجد

نظرتان راجع به جوامع مختلف حرفه ای حسابداری در ایران چیست؟ میزان تأثیرگذاری این نهادها در پیشرفت حرفه تا چه حد است و پیشنهاد شما برای ارتقای کیفیت نهادهای مختلف چیست؟

شجاعی

در سال ۱۳۸۱ که قانون تأسیس جامعه حسابداران به اجرا درآمد و جامعه حسابداران رسمی ایران تشکیل شد؛ به نظر من این جامعه به تدریج در حال پیشرفت است و خوب عمل می کند

شجاعی

تاکنون درخواستی برای بهره مندی از تجربه ها و امکانات انجمن برای استقرار استانداردها از سوی مراجع ایرانی صورت نگرفته و نقطه شروع برای ایران می تواند چنین درخواستی باشد و منافع آن بشمار است. چنان که پیش از این گفته شد، تجربه های بسیار و مطالعات گسترده ای در این رابطه انجام شده است.

ساجد

آیا ممکن است درباره یک تجربه جهانی در مورد پروژه پذیرش و استقرار استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی که با پشتیبانی انجمن انجام شده است، صحبت کنید؛ به ویژه اگر کشور مورد بحث از منطقه خاورمیانه باشد؟

شجاعی

اینجانب در منطقه خاورمیانه، تجربه خاصی از چنین پروژه ای ندارم یا دستکم هنوز درباره آن مطلع نشده ام ولی پیگیری خواهم بود تا اگر چنین تجربه ای در خاورمیانه وجود داشته، چگونه انجام شده و نتیجه این کار چه بوده، ولی در کاراییب انجام شده که اطلاعات را جمع آوری کرده در اختیار مراجع ذیربط قرار می دهم.

ساجد

توسعه روابط مراجع حسابداری ایران با مراجع بین المللی و خارجی، تا چه اندازه برای پروژه پذیرش و استقرار استانداردها، اهمیت دارد؟ انجمن حسابداران خبره و رسمی چه کمکهایی در این زمینه می تواند ارائه کند؟

شجاعی

توسعه روابط مراجع حسابداری ایران با مراجع بین المللی و خارجی می تواند بسیار کمک کند تا این استقرار به درستی انجام شود. خوشبختانه با ارتباطی که انجمن حسابداران خبره و رسمی و فدراسیون بین المللی حسابداران دارند و همچنین یکی از همکاران من مشاور فنی کمیته توسعه سازمان حسابداری حرفه ای ایفک (IFAC Professional Accountancy Organization Development) است و به وسیله ایشان می توانیم به نحوه استفاده از این کمک ها دسترسی داشته باشیم.

این تنها مختص به ایران نیست و حتی در خارج از ایران هم بسیار مهم است که افرادی که علاقه‌مند به کارایی و کار در امور مالی هستند، مدرک حرفه‌ای داشته باشند، تا این که به طور مثال دکترا داشته باشند. چون دانشگاه به دانشجو تنها پیش‌زمینه‌ای برای آشنایی با دانش حسابداری می‌دهد و لزوماً در افزایش مهارت و آگاهی کاربردی چیزی نمی‌آموزد؛ در صورتی که مدرک حرفه‌ای این تجربه را در اختیار دانشجو قرار می‌دهد که به محض این که گواهینامه را می‌گیرد، می‌تواند به واسطه دید وسیعی که پیدا کرده، در هر شغل یا سمت مالی شروع به کار کند و توانایی خوبی به دست می‌آورد که در زمینه شغلی صاحب‌نظر شود و حتی در هدایت و راهنمایی افراد سازمان نقش داشته باشد. برای مثال، وقتی سازمانی و شرکتی فردی با مدرک لیسانس یا فوق لیسانس را استخدام می‌کند، باید با آن فرد از صفر شروع کرده و وی را در دوره‌های آموزشی شرکت دهد تا آن فرد بتواند کار مفید و مؤثر انجام دهد. در صورتی که افرادی که دوره‌های انجمن حسابداران خبره و رسمی را طی کرده‌اند، دیگر آن مرحله را گذرانده‌اند و به راحتی می‌توانند از همان ابتدا، کار خود را به صورت حرفه‌ای شروع کنند و این مزیت بزرگی برای دانشجویان و افرادی است که مشغول به تحصیل در رشته‌های حسابداری و مالی هستند.

ساجد

لطفا سخن پایانی خود را بفرمایید.

شجاعی

در پایان یادآوری این نکته را ضروری می‌دانم که در ایران اگر کسی می‌خواهد در مورد انجمن حسابداران خبره و رسمی اطلاعاتی را به دست بیاورد، می‌تواند به آدرس الکترونیکی اینجانب به آدرس shojaeiacca@gmail.com پیام داده و پرسش خود را مطرح کند.

ساجد

از حضور شما در این جلسه سپاسگزاریم. امیدواریم طرح به‌کارگیری استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در ایران، زمینه را برای توسعه همکاری انجمن حسابداران خبره و رسمی با مراجع حسابداری ایرانی گسترده‌تر کند.

و می‌تواند در آینده خیلی بیشتر از این هم مؤثر باشد که این امر به‌نظرم بیشتر از طریق مبادله‌های فکری، تطبیق داشتن و جلسه‌های بیشتر امکان‌پذیر است. دیگر اینکه با جوامع بین‌المللی بیشتر تعامل داشته باشند، به‌خصوص در زمان کنونی که دیدها روشن‌تر و احتمال موفقیت بیشتر شده است و انجمن حسابداران خبره و رسمی هم رغبت زیادی به این مطلب دارد و همانطور که با بیش از ۱۰۰ مجموعه حرفه‌ای دنیا ارتباط دارد، تمایل دارد با جوامع حرفه‌ای حسابداری و مالی ایران هم این همکاری را داشته باشد که بتواند به‌طور متقابل با یکدیگر کار کنند و برای جذب سرمایه‌گذاری در ایران هم بسیار می‌تواند مفید باشد که خوشبختانه این امر هم در مسیر مثبتی در حال حرکت است.

ساجد

توصیه جنابعالی به دانشجویان حسابداری و علاقه‌مندان به گذراندن دوره‌های انجمن حسابداران خبره و رسمی چیست؟

شجاعی

دانشجویانی که در ایران داریم خیلی زحمت می‌کشند، تنها نکته‌ای که وجود دارد اینست که مطالبی یاد می‌گیرند که آکادمیک است، یعنی به‌لحاظ حرفه‌ای و عملی خیلی یادگیری ندارند و در عمل که وارد شده و می‌خواهند در حرفه کار کنند، سخت می‌توانند به نتیجه مطلوب برسند؛ در صورتی که هنگامی که لیسانس و یا فوق لیسانس خود را می‌گیرند، اگر وارد دوره‌های حرفه‌ای مانند انجمن حسابداران خبره و رسمی هم بشوند آن موقع است که می‌توانند بیشتر وارد بعد عملی کار شوند. دروس انجمن حسابداران خبره و رسمی به‌گونه‌ای طراحی شده است که بسیار به مطالب عملی می‌پردازد و وقتی دانشجویی این دروس را می‌گذراند، می‌بیند که بسیار برایش مفید خواهد بود و می‌تواند در زندگی روزمره‌اش از آن بهره‌برداری کند. واقعیت این است تحصیلات آکادمیک در سطوح بالا، برای فعالیتهای حرفه‌ای بهره‌وری زیادی نخواهد داشت. در صورتی که حسابداران زمانی که امتحانات حرفه‌ای را می‌گذرانند و مدرک حرفه‌ای می‌گیرند، مهارت و دانش ارزشمندی برای فعالیت بسیار موفق در حرفه و صنعت به دست می‌آورند و می‌توانند به مدارج بالا دست پیدا کنند.